פטור מדיני אדם. כדמפרש לקמן: **וחייב בדיני שמים.** משום **לא קליק: גרוח שתין מלויה.** לתנוס הוא: **אלא אמר לחבי בפלוגי.** **פליגי.** בתמני' כשהזיק הכל בשעת נפילה ופליגי כשהזיק בתרתי לאחר נפילה: **בתפקיד נזקין.** זה למסתמא מפקיד לחרטין ור"מ סבר מפקיר נזקין חייב דבור שחייבה עליו תורה בבור גרמ"ל להפקר הוא חייבה ור' יהודה דסבר פטור [ס"ל] להפקיר רשותו ולא הפקיר בורו וזהו שלמד בתורה ולקמן (דף מט:) פליגי ר' ישמעאל ור"ע בהא מילתא ור"ק רבי יהודה במתכוין לשוברה והזיק בנפילה חייב ובשאין מתכוין אלא לחזק בנפילה חייב פליגי פליגי בשעת נפילה ופליגי לאחר נפילה פליגי בשעת נפילה בנתקל פושע מר סבר [ו]נתקל פושע הוא ומ"ס [ז]נתקל לאו פושע הוא פליגי לאחר נפילה במפקיר נזקין מר סבר מפקיר נזקין חייב ומר סבר פטור ומאי [ח] מדקתני תרתי הוחלק אחד במים או שלקה בחרסית היינו הך אלא לאו ה"ק הוחלק אחד במים בשעת נפילה או שלקה בחרסית לאחר נפילה ומדמתניתין בתרתי ברייתא נמי בתרתי בשלמא כדו משכחת לה או בשעת נפילה או לאחר נפילה אלא גמלו בשלמא לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו אלא בשעת נפילה היכי משכחת לה אמר רב אחא כגון דעברה במיא דרך שרעתא דנהרא ה"ד אי דאיכא דרכא אחרינא פושע הוא ואי דליכא דרכא אחרינא אנום הוא אלא משכחת לה דאתקיל ואתקילה ביה גמלא מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא אמר רב יוסף [י]במתכוין לזכות בחרסיה וכן אמר רב אשי במתכוין לזכות בחרסיה רבי אלעזר אמר בשעת נפילה מחלוקת אבל לאחר נפילה מאי דברי הכל פטור והא איכא ר"מ דמחייב אלא מאי דברי הכל חייב והא איכא רבנן דפטרי אלא מאי בשעת נפילה אף בשעת נפילה וקמשמע לן כדאביי ורבי

פליגי בשעת נפילה בנתקל פושע. דלר"מ דפושע הוא חייב כל כמה דלא הוה ליה פנאי לסלק קרי שעת נפילה ולמחר נפילה פליגי בתפקיר נזקין [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין ולרבנן למחר נפילת פשיעה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

א פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ומודים חכמים לר"מ באבנו סכינו ומשאו שהניחן בראש גגו ונפלו ברוח מצויה והזיקו שהוא חייב ומודה ר"מ לרבנן במעלה קנקנין על הגג ע"מ לנגבן ונפלו ברוח שאינה מצויה והזיקו שהוא פטור אלא אמר אביי בתרתי פליגי פליגי בשעת נפילה ופליגי לאחר נפילה פליגי בשעת נפילה בנתקל פושע מר סבר ב נתקל פושע הוא ומ"ס ג נתקל לאו פושע הוא פליגי לאחר נפילה במפקיר נזקין מר סבר מפקיר נזקין חייב ומר סבר פטור ומאי ד מדקתני תרתי הוחלק אחד במים או שלקה בחרסית היינו הך אלא לאו ה"ק הוחלק אחד במים בשעת נפילה או שלקה בחרסית לאחר נפילה ומדמתניתין בתרתי ברייתא נמי בתרתי בשלמא כדו משכחת לה או בשעת נפילה או לאחר נפילה אלא גמלו בשלמא לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו אלא בשעת נפילה היכי משכחת לה אמר רב אחא כגון דעברה במיא דרך שרעתא דנהרא ה"ד אי דאיכא דרכא אחרינא פושע הוא ואי דליכא דרכא אחרינא אנום הוא אלא משכחת לה דאתקיל ואתקילה ביה גמלא מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא אמר רב יוסף ה במתכוין לזכות בחרסיה וכן אמר רב אשי במתכוין לזכות בחרסיה רבי אלעזר אמר בשעת נפילה מחלוקת אבל לאחר נפילה מאי דברי הכל פטור והא איכא ר"מ דמחייב אלא מאי דברי הכל חייב והא איכא רבנן דפטרי אלא מאי בשעת נפילה אף בשעת נפילה וקמשמע לן כדאביי ורבי

ב [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

ג [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

ד [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

ה [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

ו [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

ז [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

ח [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

ט [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

י [ו]ואפי' למחר נפילת פשיעה כגון שחייבו במתכוין דרבנן דפטרי ס"ל דלא חייבה תורה אלא בור לחייב ליה בעלים כגון דהפקיר רשותו ולא הפקיר בורו או חפר בור סמוך לרה"ר וכן משמע ליישנא מר סבר מפקיר נזקין חייב ומ"ס מפקיר נזקין פטור משמע דבכל מפקיר נזקין פליגי אפי' למחר נפילת פשיעה ועוד דקתמר לקמן מפקיר נזקין מאי מתכוין איכא למיפרך אפי' מתכוין חייב ושייבר כמו שפירש על שעת נפילה ולא גבי לאוקמי מתני' פלוגתייהו בלמחר נפילה בנתקל פושע דלרבי מאיר דפושע הוא חייב דהוי מפקיר נזקין למחר נפילת פשיעה ולרבנן למחר נפילה בלמחר פושע הוא פטור דהוי מפקיר נזקין למחר נפילה ואנוס הוא ואנוס אפי' ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

כא א מיי' פי"ג מהל' מזיק ממון הלכה ז סמג עשין סח טוש"ע ח"מ סימן תיח סעיף ג וסימן תיט סעיף ד:

כב ב ג מיי' שם ופ"ו מהלכות חובל ומזיק הלכה ט סמג שם טור ש"ע ח"מ סימן תיח סעיף ד:

רבינו חננאל

פטריה דכתי' ולנערה לא תעשה דבר. וכי תימ' כי סבר ר' מאיר דפטר רחמנא לאנוס מקטלא אבל בנזיקין אפי' אנוס חייב, והתניא נשברה כדו ולא סילקה כו', ותקני סיפא ומודה ר"מ לחכמ' במעלה קנקנים לגג על מנת לנגבן ונפלו ברוח שאינה מצויה והזיקו שפטור, לאו מכלל דסבור אנוס הוא ואנוס אפי' בנזקין פטור. ופריק אביי ר' מאיר ור' יהודה בתרתי פליגי, בנתקל פושע הוא ובמפקיר נזקין. ודייק ממתני', דקתני הוחלק אחר במים או שלקה בחרסית חייב. הוחלק אחר במים בשעת נפילה, ובהא פליגי דר' מאיר סבר נתקל פושע הוא לפיכך חייב, ור' יהודה סבר נתקל לאו פושע הוא ופטור. או שלקה בחרסית לאחר נפילה, ר' מאיר סבר נשברה כדו ולא שילקה אלא הפקירה מפקיר נזקין חייב, ור' יהודה סבר מפקיר נזקין פטור. ואם נתכוון לזכות בחרסיה חייב, ולדברי הכל אנוס אפי' בנזקין פטור. ואי קשיא לך הא דתני דבי חזקיה פצע תחת פצע לחייב על האונס כרצון, התם בנזקי גופו, אבל הכא דבנזקי ממונו (לה) [לא]. **ומדמתני' בתרתי פליגי בריייתא נמי בתרתי פליגי.** ואקש', בשלמ' כדו, משכחת לה בשעת נפילה שהחזיק במבימיה, לאחר נפילה נמי הזיק בחרסיה. אלא גמלו, בשלמ' לאחר נפילה משכחת לה במפקיר נבלתו. אלא הזיק בשעת נפילה היכי משכחת לה. ואמ' כגון שהעביר גמלו, פי' על שפת הנהר דהוא בשרשתא דנהרא, ונפל הגמל ובנפילתו התיז מים מן הנהר וטינף בגדים. ונדחת האי פירוקא ופרקי' פירוק אחר, כגון דליכא דרכא אחריתי וכגון דנתקל הוא ונפל ונתקל הגמל עליו ונפל ובנפילתו התיז מים, ואילולי שנתקל הגמל בגופו שלאדם לא היה נופל, לפיכך בהעברתו לגמל בשרשתא דנהרא אינו לא פושע ולא אנוס.

גליון הש"ס

גמ' מדקתני תרתי. קשה לי למאי דמפורש בתוס' ד"ה והתניי דלקמן בתרא שאין מועיל בתוס' ד"ה אפי' דבכל מקום מועיל ומ"ש הכא כן הוא דלקמן בתרא מועיל דמדין בורו הוא משום דר"מ ס"ל דנתקל פושע הוא ומזיקין דמשמע דמיירי דבלתו הלכו נפל על הלחם דמזיק אף אם לא נפל בלחם כגון שהוא בכלל פושע הוא ולפי' שהוא מזיק דכל שהוא בכלל פושע הוא חייב ומדפטר ר"מ ב